

Bájkkeavijssa NuorttaSálto

Álmmuktjáhkanibme giela birra

■ Mánnodagá gáhtjoj Sámedikkeráde rabás álmmuktjáhkanibmáj sáme giellapolitihkka birra. Badjelasj guovtelåges báhtin álmmuktjáhkanibmáj Árranij.

Juska sáme giellapolitihkka ulmme le lasedit giellaaddnijt dámaduváj tjáhkanibme dárogiellaj, dássju akta ájádus sámegeiellaj ávdeduvváj, ja járggáluváj Divtasvuona giellakonsulentas. Sámedikkeráde le barggamin sámedikkediedádusájn sámegeiela gáktuj ja hálijdij árvvalusájt ja oajvvadásájt giellaaddnajs boahteájge giellapolitihkka birra. Lij rádeájras Ellinor Marita Jáma guhti hállidij ávddánbuktet árvvalusájt julevsáme guovlos.

-Le ájnas iejvvit álmmugav ja ij dássju sámedikkeájrrasijt, álgij Jáma, guhti árabut sámmi biejevve lij suohkanstivran Divtasvuonan.

-Lip vuorbástuvvam moatten ássijn, valla dárbaHIP árvvalusájt dijás gáktu máhttep dilev buoredit, javlaj. Sámedikkerádáj le viehka ájnas jut sáme sebrudahka boahteájge giellapolitihka barggij sebradahteduvvá, ja sidáj ájádusájt, oajvvadásájt ja lasse diedojt makkir hástalusá li giella- ja giella-ávdánahttemin. Sámegeiellaj tjielgadieme, mij Sámedikke állestjáhkanibmáj ávddán biejaduváj vuoratjismáno 18. bieje dán jage, le gielladiedádusá vuodon. Tjielgadibme gávvit muhtem

Sametingsrådsrepresentant Ellinor Marita Jáma fikk flere innspill fra det lulesamiske miljøet.

oajvvehásstalusá giela gáktuj. -Tjielgadime oajvvevuorodime li sámegeiellaj addne, sámegeiela adno, giella-fágallasj ávddánibme ja Sámedikke roalla ja mierredimfábmo giellapolitihkan, Sámedikkediedádus sámegeiela gáktuj galggá Sámedikke nævvon gá ávddálijguovlluj galggá sámegeielav nannit ja ávddánahttet, ja danen le ájnas jut nav moadda giellabirrasa dagu vejulasj li bessam ietjasa hástalusájt ja ájádusájt boahteájggáj ávdedit, javlaj Jáma. Ájádusájt, reaksjavnájt ja oajvvadásájt galla oattjoj sijásj gudi báhtin, gudi ettjin dáhkida Sámedigge ij lim dálkáv tjáhkanibmáj gávnnam, ja jut julevsámegeiella le giellasuorggen gáhtjoduvvam giellatjielgadimen. -Mán lav suorgganam ja vargga tjierrov. Man ávdás lip mij rahtjam divna dáj jagij. Lip mij ruopptot 50-jagijda, usjudij akta gulldaliddje. Jáma tjielggi lidjin navti tjállám váj

bargov álgedit. Sán le rámpudam nuorajt Divtasvuonan gáktu li giellav adnegoahtám ja Sámedikke fáladagájt adnám. -Dá nuora lij oadtjom sámegeielav gullut töff ja vuosedij prosjektaj NuorajTV, mij dálle galggá oarjjelsáme dáfon gæhttjaluvvat. Jáma miejnnij vuorrasijn le stuorra máhtkuvuodav, majt ij dáhkki ájádallat universitehtagrada gáktuj. -Mij hættup adnet vuorrasijt ienebut, ja oattjoj vásstádusáv. -Guhti tjuovvu jus suohkan gáset sijá vælggogisvuodajt? Gák dille le uddni le suohkan mierredam gádodit giellavirgev skihppijsijdan Gásluovtan ja sámemánájgárden, javlaj akta gulldaliddje, guhti oajvvadij lagámusá máhttin liehket bærrájgæhtte ja diededit makta suohkan vuorbástuvvá giella-bargojn. Ietjá oajvvadás li vaddet fylkkamánáj fámov gátsedit giellalágav. Jáma sidáj ádá sámegeielagijt.

-Le gus ulmme gájka galggi sámástit jali muhtem gallegattja viehka tjiehpe sjaddat. Bierriji gus gájka Vuonan vehi sámegeielav buktet ja galgaluluj sámegeiella bákkulattjan sjaddat skávlán. Dási Sámedigge dárbaJT vásstádusájt. Galggá ienepláhoálmuk sámegeielav adnuj válldet, jali le gus dat dássju identitehttaj tjanádum. Gatjádav váni vásstádusáv vaddemis. Álmmugijn ráduallap, javllá Jáma guhti oajvvadij dássju fantasia dat ráddji gáktu máhttá giellav ávddánahttet.

Akta sijásj guhti lij boahám subtsastij sán sámegeielav áhpaj esski 10. klássan. -Ij le goassak ilá manjet álkket, valla galgaluluj viehka álov vuorodit skávlán, váj oahppe li gárvvása nuorajskávlán alla dásen láhkát, oajvvadij sán. Aj stipenda nuorajda, fáladagá bo arrásijda huvson ja gájkaj gálmáj giellaj dásseárvvo lidjin ássje ma lággjoduvvin. -Sámedigge bierri vuojnnet julevsámegeiella le ájtedum ja dárbaJT suodjalusáv, javlaj akta gulldaliddjij. Ietjes vas visjavnájt, strategijav ja ulmijt áhtsálij. -Vuojnnet dagu gájkka dássju gálkká tjanástagá dagá. Hæhttu aktijdit ja juogadit fámov. Moadda aktóra li. Uddni ij gávnnu makkirlágásj bærrájgæhtte jalik gujttimsadje ja álmmuk le asjmen gá ij diede gejna válldet aktijvuodav. Ij le tjielgas ja bierri tjielgaduvvat gænna le ávdásvásstádus massta. Oajvvadásájt aj Sámedigge bierri ienep seminárajt ásadit váj giela vuojnusij bukten ja dádjadus jut dat le ájnas nuorajda aj boahdá. Árran le guláskuddaminstánssa ja galggá tjálalasj guláskuddamjavllamusáv buktet ávddál biehtsemáno 1. bieje. Direktorra Lars Magne Andreassen navti javlaj: -Uddni le njuolgga ieridisa gáktu giela giehtadaláduvvi. Galggi avtaárvvusattja ienni gá sámmilágátja. Ájnas le duosstat javllat smáv giela vieleduvvi. Julevsámegeiella le ájtedum ja bierri dáhkkit giellajt iesjguhtikláhkáj giehtadallat sisKálattjat. Ulmme le giela galggi dásseárvvusattjat ávddánahttet, oajvvadij sán.

Gæhttjalav lev dáppe sámástit valla oattjov dássju "hæ" ruopptot. Galgalulujma gájka sámástit, javlaj Josef Pitta guhti julevsáme birrasav vuona bielen guossidij. Josef Pitta fra Sverige var den eneste som tok ordet på lulesamisk. - Jeg har forsøkt snakke samisk her, men jeg får et "hæ" tilbake. Vi burde alle snakke samisk, mente han, og ba Sametinget sørge for gode tilskuddsordninger.